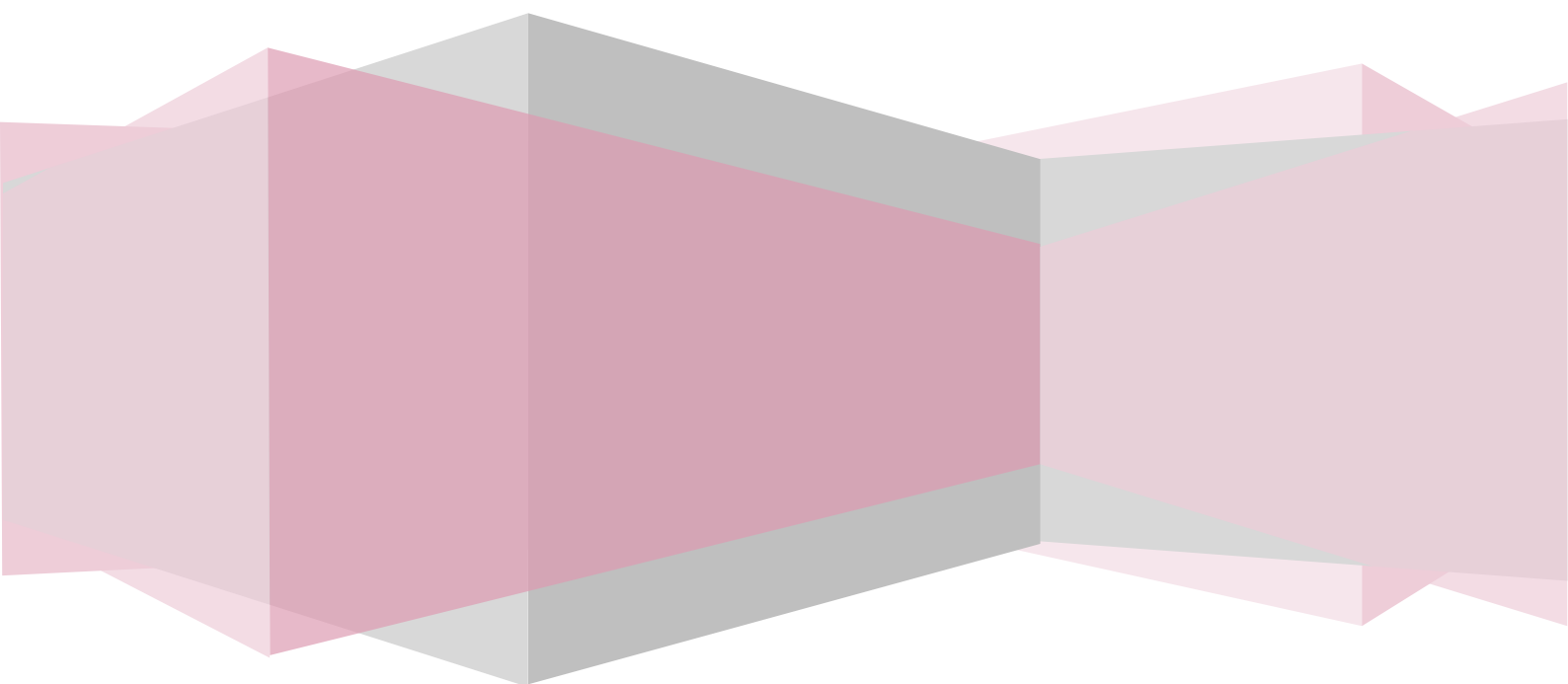

Teuvan lukio

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
2021-2024

Sisältö

1.	Teuvan lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	1
1.1.	Lainsäädäntö	1
2.	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen Teuvan lukion toiminnassa - tilannekartoitus	2
2.1.	Opiskelijamäärä ja kyselyn tulokset	2
2.2.	Teuvan lukion arvot	5
2.3.	Tasa-arvon toteutuminen opiskelijavalinnoissa	6
2.4.	Tasa-arvon toteutuminen opetusjärjestelyissä	6
2.5.	Tasa-arvon toteutuminen arvioinnissa	7
2.6.	Opiskelijakuntatoiminta	7
3.	Toimintaohje kiusaamiseen puuttumiseksi	7
4.	Toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi Teuvan lukiossa	8
5.	Tasa-arvosuunnitelmasta tiedottaminen	8

1. Teuvan lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Tämä suunnitelma astuu voimaan uuden opetussuunnitelman (LOPS2021) myötä. Lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma täydentää Teuvan kunnan vastaavaa suunnitelmaa, jossa on henkilöstöä koskeva osuus.

Laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta edellyttää, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää selvityksen oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä arvion aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteutumisesta ja tuloksista. Teuvalla suunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan, tämä suunnitelma vuosiksi 2021-2024.

1.1. Lainsäädäntö

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa. Teuvan lukion kokoisessa oppilaitoksessa on tarkoituksenmukaista päivittää suunnitelmaa kolmen vuoden välein.

Naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tulee edistää kaikessa toiminnassa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Tarkoituksena on luoda sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Tässä suunnitelmassa tasa-arvolla tarkoitetaan tasa-arvolain mukaista naisten ja miesten välistä tasa-arvoa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Tasa-arvolain 5 § :ssä säädetään, että viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Yhdenvertaisuuslaissa kielletään välitön syrjintä ja välillinen syrjintä sekä häirintä. Välittömällä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaissa:

- 1) naisten ja miesten asettamista eri asemaan sukupuolen perusteella;

- 2) eri asemaan asettamista raskaudesta tai synnytyksestä johtuvasta syystä;
- 3) eri asemaan asettamista sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

Välillisellä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaissa:

- 1) eri asemaan asettamista sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun nähden neutraalilta vaikuttavan säännöksen, perusteen tai käytännön nojalla, jos menettelyn vaikutuksesta henkilöt voivat tosiasiallisesti joutua epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella;
- 2) eri asemaan asettamista vanhemmuuden tai perhehuoltovelvollisuuden perusteella.

Yhdenvertaisuuslaissa kielletyt syrjintäperusteet ovat: ikä, etninen, tai kansallinen alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, terveydentila, perhesuhteet, ammattiyhdistystoiminta, poliittinen toiminta, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy (esim. varallisuus, raskaus).

Perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä eikä ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Häirintää on henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy edellä todettuun syyhyn (ikä, alkuperä, kansalaisuus jne.) ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri. Käyttäytyminen käsitteenä pitää sisällään puheet, viestit, ilmeet, eleet, jne.

2. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen Teuvan lukion toiminnassa - tilannekartoitus

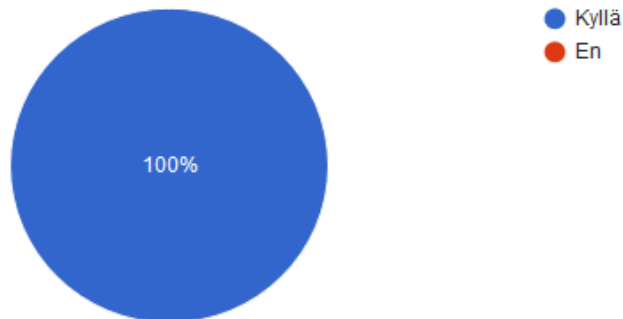
2.1. Opiskelijamäärä ja kyselyn tulokset

Teuvan lukiossa oli 52 opiskelijaa lukuvuonna 2019-2020. Marraskuussa 2019 järjestettiin samaan aikaan Yhtenäiskoulun kanssa tasa-arvoon ja hyvinvointiin liittyvä kysely lukion opiskelijoille. Kyselyyn vastasi 43 lukion 52 opiskelijasta. Noin 82,69 % opiskelijoista vastasi kyselyyn. Vastaaajista oli tyttöjä 33 ja poikia 10. Vastaukset on eritelty sukupuolen mukaisesti.

Vastausten perusteella Teuvan lukio koettiin turvalliseksi kouluksi, sillä kyselyn mukaan tytöistä 100 % tuntee olonsa turvalliseksi koulussa, pojista 90 %. Syynä siihen, että yksi vastanneista pojista tunsu olonsa turvattomaksi, oli ajatus siitä, että mitä vain voi tapahtua.

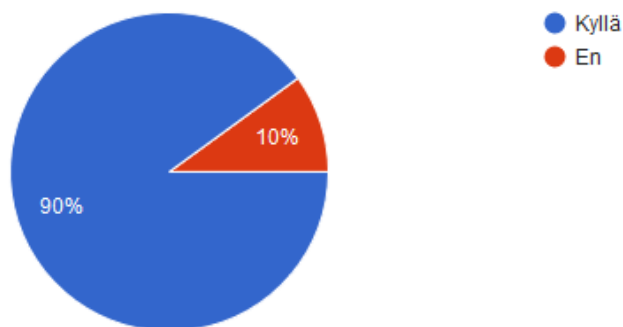
Tunnetko olosi turvalliseksi koulussa?

33 vastausta

Tunnetko olosi turvalliseksi koulussa?

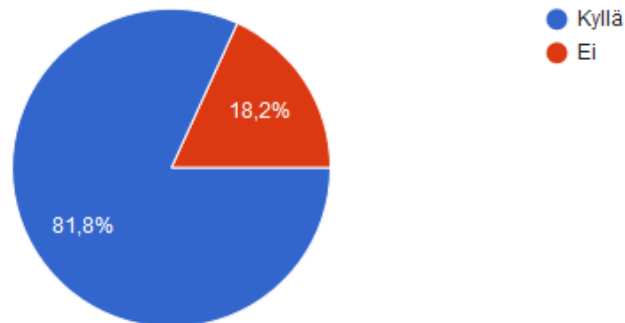
10 vastausta

Kyselyssä selvitettiin, pystyykö opiskelija kääntymään opettajan, terveydenhoitajan tai kuraattorin puoleen, jos on huolia koulussa? Suurin osa vastaajista koki löytävänsä koulusta tahon, jonka puoleen kääntyä, jos on huolia. Kuitenkin tytöistä 24,2 % koki, että ei pysty, pojista 20 %. Pojista kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että poikia ja tyttöjä kannustetaan koulussa yhtä paljon, että tytöt eivät saa ilmaista mielipiteitään enemmän kuin pojat eivätkä opettajat aseta erilaisia vaatimuksia riippuen siitä, onko tyttö vai poika. Tytöistä sen sijaan 18,2 % oli sitä mieltä, että poikia ja tyttöjä ei kannusteta koulussa yhtä paljon ja että tytöt saavat ilmaista mielipiteitään enemmän kuin pojat. 24,2 % oli sitä mieltä, että opettajat asettavat erilaisia vaatimuksia riippuen siitä, onko tyttö vai poika. Alla tyttöjen vastaukset kysymykseen, kannustetaanko poikia ja tyttöjä koulussa yhtä paljon:

Poikia ja tyttöjä kannustetaan koulussa yhtä paljon.

33 vastausta

Tyttöjen sanalliset perustelut, joiden mukaan opettajat asettavat erilaisia vaatimuksia tytöille ja pojille:

Pojilta ei odoteta yhtä hyviä arvosanoja kuin tytöiltä ja tytöillä on tiukempi kuri. (5 vastaaja)

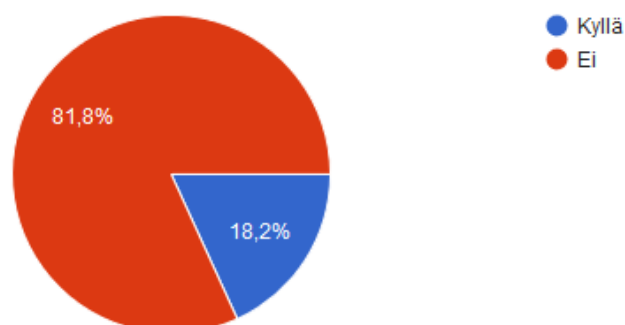
Käytöksen täytyy olla siveleämpää (tytöillä) (1 vastaaja)

Liikuntatuntien kuntotestit (1 vastaaja)

Kuluvan syksyn aikana pojille ei oltu huomauteltu ulkonäöstä ikävästi eivätkö he olleet itsekään huomautelleet muille. Sen sijaan 18,2 % tytöistä oli huomauteltu ulkonäöstä ikävästi ja 3 % ilmoitti huomautelleensa muille:

Onko sinulle huomauteltu ulkonäöstä ikävästi?

33 vastausta

Poikien mukaan koulumme opiskelijoita ei ollut haukuttu sosiaalisessa mediassa, tytöistä 6,1 % ilmoitti, että haukkumista on ollut. Syiksi nimettiin ainoassa sanallisessa vastauksessa ulkonäkö

ja menneisyys. Sama määrä tytöistä ilmoitti joutuneensa itse haukutuksi sosiaalisessa mediassa, kun taas pojista ei kukaan.

Tytöt kuvasivat tasa-arvoista koulua omin sanoin seuraavasti:

Pojat ja tytöt samanarvoisia, kummaltakaan sukupuolelta ei odoteta toista enemmän (4 vastaajaa)

Kaikkia kohdellaan samalla tavalla (7 vastaajaa)

Sellainen josta kaikilta odotetaan yhtä paljon.

Kaikki huomioidaan ja ketään ei jätetä ulkopuolelle.

Se, että ei oteta huomioon, onko henkilö tyttö tai poika kun rangaistaan tai keuhataan henkilöä.

Sellainen missä kaikkia kohdellaan tasavertaisesti, eikä ketään tuomita ulkonäön, sukupuolen tai minkään muunkaan vuoksi. (2 vastaajaa)

Teuvan lukio on mielestäni tasa-arvoinen. Tyttöjä ja poikia käsitellään mielestäni samalla tavalla.

Poikien näkemykset tasa-arvoisesta koulusta:

Kaikilla opiskelijoilla on samat oikeudet ja velvollisuudet

Meidän lukio on aika tasa-arvoinen joten tällainen varmaan.

Tasa-arvon kans järki mukana...

Jossa tytöt ja pojat pystyvät oppimaan yhtä helposti.

Jokainen oppilas tulee otetuksi huomioon.

Sellainen ku se on. Ei liika feminismiä eikä liika sukupuolineutraaliutta.

Vastausten perusteella Teuvan lukio koettiin tasa-arvoiseksi kouluksi.

2.2. Teuvan lukion arvot

Lukion uuden opetussuunnitelman 2021 myötä on päivitetty Teuvan lukion arvot. Teuvan lukiossa pyrimme vahvistamaan erityisesti yhteisöllisiä arvoja, koska koulumme on pieni. Yhteisten tapahtumien, teemapäivien ja traditioiden kautta koitamme lujittaa yhteenkuuluvuutta ja oman lukiomme me-henkeä. Meille tärkeitä arvoja ovat ihmisläheisyys, empatia ja välittäminen. Haluamme myös korostaa kestävästä kehitystä sekä luonnon monimuotoisuuden tärkeyttä. Opettajat tuovat näitä arvoja esiin myös omassa opetuksessaan oppisisältöihin soveltuvilla tavoilla.

Teuvan lukiossa pyrimme sitouttamaan opiskelijoita aktiiviseen kansalaisuuteen ja demokraattiseen maailmankatsomukseen mm. opiskelijakunta- ja yhteisöllisen

opiskeluhoitotryhmän toiminnan kautta sekä toteuttamalla erilaisia kyselyjä ja mahdollisuuksia vaikuttaa koulumme toimintakulttuuriin.

2.3. Tasa-arvon toteutuminen opiskelijavalinnoissa

Opiskelijavalinnoissa noudatetaan voimassaolevia määräyksiä. Teuvan lukioon otetaan vuosittain enintään 30 opiskelijaa peruskoulun päättötodistuksen mukaisessa paremmuusjärjestyksessä. Valinta suoritetaan yhteishaun perusteella. Yleensä hakijoita on alle 30 eli käytännössä kaikki halukkaat pääsevät aloittamaan opintonsa lukiossa.

2.4. Tasa-arvon toteutuminen opetusjärjestelyissä

Teuvan lukiossa noudatetaan valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteita. Lukio varmistaa koulukohtaisten kurssien tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden kaikille opiskelijoille. Opetuksessa käytettävät menetelmät ja tilat ovat esteettömiä. Tilat, oppimateriaalit ja opetusmenetelmät ovat saavutettavia. Erilaisille oppijoille mahdollistetaan opiskelu esimerkiksi erilaisin apuvälinein ja eri menetelmin. Niin sähköisiä oppimisympäristöjä kuin etä- ja monimuoto-opetusta hyödynnetään tarvittaessa.

Opinto-ohjauksessa varmistetaan kaikkien opiskelijoiden tasa-arvoinen ohjaus ottaen huomioon erilaisten opiskelijoiden tarpeet. Jatko-opintomahdollisuudet tulevat ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti käsitellyiksi ja tarjotuiksi. Opiskelijoita kannustetaan ammatinvalintaan omien kiinnostusten mukaan ja huomioiden henkilökohtaiset opintopolut.

Teuvan lukiossa pidetään jaksokokouksia kuusi kertaa lukuvuodessa. Niissä kaikilla on puheoikeus. Puheenjohtajana toimii pääsääntöisesti rehtori ja kokouksissa pidetään pöytäkirjaa, myös opiskelijakunta voi esittää kokouksissa mielipiteensä.

Yleisenä periaatteena voidaan todeta, että opettajilta ja opiskelijoilta edellytetään moitteetonta ja toiset huomioon ottavaa käytöstä. Koulussamme ei kenenkään tule loukata toista kouluyhteisön jäsentä eikä sallia, että toista loukataan. Tasa-arvon toteutumisesta ovat vastuussa niin opettajat kuin opiskelijat, joilla molemmilla on keskeinen rooli asian toteutumisessa ja epäkohtien tuomisesta esille.

Henkilökunnan valinta tapahtuu yleisesti hyväksytyjen menettelytapojen mukaisesti, asetettujen pätevyysvaatimusten ja soveltuvuuden perusteella. Opettajien palkkauksessa noudatetaan virkaehtosopimusta. Työtehtävät pyritään jakamaan tasapuolisesti ja henkilökohtaisia toiveita pyritään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon.

2.5. Tasa-arvon toteutuminen arvioinnissa

Koulun tehtävänä on huolehtia arvioinnin tasapuolisuudesta. Opiskelijoiden arviointia Teuvan lukiossa säätelevät lukiolaki ja -asetus sekä koulun opetussuunnitelma. Valtakunnallisesti hyväksytyt arviointiperiaatteet määrittävät opintosuoritusten arvioinnin. Arviointi suoritetaan aina niin, että se noudattaa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteita. Opiskelija, joka on tyytymätön arviointiin, hän voi hakea oikaisua siihen asianmukaisesti.

2.6. Opiskelijakuntatoiminta

Lukion opiskelijat yhdessä muodostavat opiskelijakunnan. Opiskelijakunta on tärkeä osa kouluyhteisöä. Opiskelijakunnan hallitukseen on valittu jokaiselta ohjausryhmältä edustajia. Opiskelijakunnan puheenjohtaja on opiskelijakunnan joukostaan äänestämä. Hallitus kokoontuu säännöllisesti ja huolehtii juoksevista hallitustehtävistä sekä tekee yksinkertaisia päätöksiä. Tärkeänä tehtävänä hallituksen on koottava opiskelijakunnan syys- ja kevätkokouksiin ehdotuksiaan toimeenpantavista päätöksistä. Opiskelijakunnan hallituksen tehtävänä on toimia opiskelijoiden edustajana sekä antaa lausuntoja koulutyöhön keskeisesti vaikuttavista asioista. Opiskelijakunta pyrkii myös lisäämään opiskelijoiden viihtyvyyttä koulussa. Oppilaskunta voi itsekin aktiivisesti tuoda havaitsemiaan epäkohtia esille, ottaa kantaa asioihin ja järjestää omaa toimintaa. Opiskelijakunnalta pyydetään koulun keskeisistä asioista mielipide. Opiskelijakunnan toiminta tasa-arvon edistämiseksi: Jokaista kohdellaan tasa-arvoisesti, osallistutaan ryhmäyttämiseen, yhteishenkeä edistävien tempauksien järjestäminen, ketään ei jätetä yksin. Toteuttajana toimenpiteille ovat OPKH:n hallitus sekä kaikki opiskelijat.

3. Toimintaohje kiusaamiseen puuttumiseksi

Lukion opiskelija:

Jokaista kouluyhteisön jäsentä tulee kohdella asiallisesti ja kohteliaasti, vaikka kaikista ei pitäisikään. Jos joudut epäasiallisen kohtelun tai kiusaamisen kohteeksi toimi seuraavasti:

- Ilmoita ryhmänohjaajalle, terveydenhoitajalle, muulle opiskelijahuollon henkilölle tai rehtorille asiasta. Voit myös puhua suoraan asianosaisen kanssa ja pyytää häntä lopettamaan epäasiallisen kohtelun.
- Jos epäasiallinen käytös jatkuu, kerro ryhmänohjaajalle tai opiskelijahuollon henkilölle asiasta. Mikäli häiritsijänä tai kiusaajana on opettaja, ilmoita asiasta rehtorille.

Ryhmänohjaaja/rehtori:

- Kun saat ilmoituksen häirinnästä, keskustele asianosaisen kanssa.
- Keskustele sen jälkeen kiusaajaksi/häiritsijäksi nimetyn kanssa.

- Kutsu asianosaiset sovittelukeskusteluun, jossa käydään läpi tilanteet ja tapahtumat. Molemmat osapuolet kertovat näkemyksensä tilanteesta. Sovitaan tilanteen ratkaisemiseksi tarvittavista muutoksista ja sovitaan seurannasta. Mikäli tilanne ei korjaannu, otetaan käyttöön lukiolaissa olevat kurinpitomenettely -toimenpiteet.

4. Toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi Teuvan lukiossa

Kehittämiskohteita valittaessa hyödynnetään mm. opiskelijakyselyjä. Myös opettajilta, koulun muulta henkilökunnalta ja opiskelijoilta tulevat kehittämiskohteet otetaan huomioon.

Tasa-arvolaki edellyttää, että oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen tähtäävä tasa-arvosuunnitelma sisältää arvion aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteutumisesta. Yhdenvertaisuuslain mukaisesti oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista omassa toiminnassaan, jonka perusteella on ryhdyttävä yhdenvertaisuuden toteuttamisen edistämisen edellyttämiin toimenpiteisiin. Teuvan lukiossa kouluyhteisön jäsenet osallistuvat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön ja niiden toteutumista seurataan kyselyillä vähintään kolmen vuoden välein. Tavoitteet kirjataan oppilaitoksen toimintasuunnitelmaan. Kartoituksen tarkoituksena on selvittää koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanne ja tunnistaa mahdolliset ongelmat, jotka vaativat toimenpiteitä sekä arvioida tehtyjen toimenpiteiden tuloksellisuutta.

5. Tasa-arvosuunnitelmasta tiedottaminen

Tästä tasa-arvosuunnitelmasta tiedotetaan koko henkilökunnalle ja opiskelijoille heti tämän suunnitelman hyväksymisen jälkeen. Ryhmänohjaajat esittelevät tasa-arvosuunnitelman sekä jatkaville että aloittaville opiskelijoille. Tasa-arvosuunnitelma on nähtävillä koulun kotisivuilla (LOPS21-liitteenä). Tasa-arvosuunnitelma laaditaan kerran kolmessa vuodessa.